

TEXNIKUMLARDA KREDIT-MODUL TIZIMINI BOSQICHMA-BOSQICH JORIY QILISHNING AFZALLIKLARI

Ubaydullayev Mirjalol Baxodir o'g'li

Professional ta'limni rivojlantirish instituti tayanch doktoranti

u.mirjalol92@gmail.com

Kredit-modul tizimi nafaqat o'quvchilar uchun o'quv jarayonini osonlashtirish, balki ta'lim muassasalariga ham ta'lim sifatini oshirish, xalqaro ta'lim dasturlariga integratsiyani rivojlantirish va ta'lim jarayonini aniq baholash imkonini beradi. Kredit-modul tizimini texnikumlarda joriy qilish, avvalo, ta'limning samaradorligini oshirish, xalqaro miqyosda raqobatbardosh mutaxassislar tayyorlash hamda ta'lim tizimini zamonaviylashtirishga xizmat qiladi. Quyida bunday tizimning asosiy afzalliklari va yutuqlarini keltirib o'tamiz.

Afzalliklari:

Xalqaro standartlarga moslashish. Yevropa kredit-modul tizimi (ECTS) o'quv dasturlarini xalqaro standartlarga moslashtirishga imkon beradi. Bu, o'z navbatida, O'zbekiston ta'lim tizimini dunyo bo'yicha tanitish, xalqaro hamkorlikni rivojlantirish va chet elda ta'lim olish imkoniyatlarini yaratadi.

Tanlov erkinligi. Kredit-modul tizimi o'quvchilarga o'z ta'lim yo'nalishlarini tanlashda katta erkinlik beradi. O'quvchilar turli kurslar yoki modullarni o'z vaqtida, o'z qiziqishlari va maqsadlariga qarab tanlashlari mumkin. Bu esa o'quvchilarga ko'proq mustaqil va moslashuvchan ta'lim olish imkonini beradi.

Ta'lim sifatini yaxshilash. Kredit-modul tizimi o'qituvchilar va o'quvchilar o'rtasidagi o'zaro hamkorlikni kuchaytiradi. Bu tizimda ta'lim jarayoni tizimli va aniq baholanadi, natijada ta'lim sifatini doimiy ravishda nazorat qilish imkoniyatini yaratadi. O'quv jarayonidagi har bir modul va kreditning baholanishi orqali natijalar o'lchanadi va sifatni oshirishga erishiladi. Bundan tashqari, kredit-modul tizimi orqali har bir kurs va modulning aniq bahosi va krediti belgilangan bo'lishi, o'qitish jarayonini yanada shaffof qiladi. O'quvchilar o'z yutuqlari va kamchiliklarini aniq ko'ra oladilar, bu esa o'qituvchilarga ta'limning har bir bosqichida to'g'ri yo'naltirishni ta'minlash imkoniyatini beradi. Shuningdek, kredit-modul tizimi o'quvchi yanada samarali, moslashuvchan va shaffof ta'lim tizimini yaratish imkonini beradi.

Uzoq muddatli ta'lim va hayot davomida o'rganish. Kredit-modul tizimi nafaqat bakalavriat, balki magistratura va doktorantura dasturlarida ham qo'llanilishi mumkin. Bu esa o'quvchilarga o'quv yillari davomida o'z bilimlarini kengaytirish imkonini beradi. Kredit-modul tizimi shuningdek, hayot davomida o'rganishni (lifelong learning) rag'batlantiradi, bu esa fuqarolarni doimiy ravishda yangi bilim va ko'nikmalar bilan ta'minlaydi.

O'zaro kreditlarni tan olish. Kredit-modul tizimi orqali boshqa mamlakatlar bilan ta'lim sohasidagi hamkorlikni rivojlantirish osonlashadi. Masalan, agar o'quvchi chet elda o'qisa yoki

o'zgarishlar kiritsa, bu tizim yordamida uning kreditlari va modullari o'zaro tan olinadi. Bu esa O'zbekiston ta'lim tizimining xalqaro miqyosda moslashuvchanligini ta'minlaydi.

Boshqaruvni optimallashtirish. Ta'lim muassasalarida o'quv jarayonini boshqarish va ta'lim sifatini yaxshilash bo'yicha yangi imkoniyatlar ochiladi. Kredit-modul tizimi yordamida har bir o'quv yili va dastur aniq rejalashtirilgan bo'lib, o'qitishning samaradorligi yuqorilaydi.

Iqtisodiy samaradorlik. Kredit-modul tizimi o'quvchilarga o'z ta'lim vaqtlarini va resurslarini samarali rejalashtirish imkonini beradi. Bu esa iqtisodiy jihatdan ham foydali bo'ladi, chunki o'quvchilar o'zlarini qiziqtirgan sohalarida ko'proq bilim olishlari va o'z qobiliyatlarini to'liq rivojlantirishlari mumkin.

Yutuqlar:

Xalqaro darajadagi hamkorliklar. Kredit-modul tizimi orqali O'zbekistonning oliy hamda professional ta'lim muassasalari jahonning yetakchi universitetlari bilan hamkorlikni o'rnatishga muvaffaq bo'lishadi.

O'quvchilar va ish beruvchilar orasida talabning moslashuvchanligi: O'quvchilar o'zlarining maqsadlariga mos o'qish rejasini tanlash imkoniyatiga ega bo'lishadi, bu esa ish beruvchilar uchun ham malakali mutaxassislar tayyorlashga yordam beradi.

Tezkor global integratsiya: O'zbekistonning oliy ta'lim tizimi xalqaro miqyosda kengroq qabul qilinadi, bu esa ta'limni dunyo bo'ylab almashish imkoniyatlarini oshiradi.

O'zbekiston ta'lim tizimida kredit-modul tizimidan foydalanish, hozirgi beqaror xalqaro mehnat bozorida raqobatbardosh yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlash, shuningdek, professional ta'lim muassasalarimizni yuqori reytingini ta'minlash imkoniyatini beradi.

Shunday qilib, Kredit-modul tizimini O'zbekistonda joriy qilish ta'lim tizimining raqobatbardoshligini oshiradi, yosh avlodni sifatli va zamonaviy bilim bilan ta'minlaydi, xalqaro ta'lim tizimlariga qo'shilish imkoniyatini yaratadi hamda baholash tizimi va ta'lim texnologiyalari takomillashishiga olib keladi.